

Министар спољних послова о истрази злочина на КиМ, даљој стратегији дипломатије, политичком ангажману: Очекивали су да дигнемо руке од Косова што се неће десити. Нећемо дозволити да се истрага трговине органима гурне под тепих

Србија тражи од Савета безбедности да оснује независну институцију која би испитала наводе о трговини људским органима на Косову. Отворено су на њену страну стале Русија и Кина, а сви који желе да се ова ствар истера на чистац изнели су сумњу у мисију Еулекс. Ипак, из Њујорка није стигао сигнал да ће одлука да буде на нашој страни. Вук Јеремић, српски шеф дипломатије, сматра да шансе постоје јер је већина земаља УН за хитну истрагу навода Дика Мартија. У интервјуу за "Новости", он каже да је расположење у међународној заједници да се та ствар подигне на виши ниво од оног који је замишљен под окриљем Еулекса.

- Већина чланица Савета безбедности је на прошлонедељној седници подржала захтев Србије. Најотвореније су то учиниле Русија и Кина, уз Бразил, Индију, Јужну Африку, Габон и још неке државе. Поједине земље, нажалост, и даље гаје извесне резерве. Сви се, међутим, слажу да је истрага неопходна, и процес консултација је у току. У сваком случају, нећемо дозволити да се ова ствар гурне под тепих и нестане.

* Сам Дик Марти доводи у питање компетентност Еулекса, зато што не покрива сав простор на којем би требало извршити истрагу, али и због сумње у објективност институције под патронатом ЕУ, јер верује да су многе земље знале за злочине, а ћутале. Плаши ли вас да ће, ако Еулекс једини буде надлежан, извештај остати мртво слово на папиру?

- У извештају Дика Мартија наводи се да су многи из међународне заједнице знали за случај трговине људским органима, али да по том питању нису ништа учинили. То је изузетно узнемирујућа оптужба коју, такође, треба испитати. Тешко је замислити да би то било могуће без снажног мандата УН. Очигледно је да Еулекс нема јурисдикцију ван територије Косова, што је у овом случају неопходно. Такође, Дик Марти експлицитно доводи у питање и тренутни капацитет Еулекса да заштити сведоке. Ако су сви злочини почињени на територији СФРЈ до сада били истраживани под мандатом СБ УН, не можемо да прихватимо да у случају оптужби за трговину органима, где су жртве

већином били Срби, буде другачије. У супротном, било би тешко одупрети се утиску да постоје двоструки стандарди у спровођењу мађународне правде, као и да има оних којима је у интересу да се не утврди пуна истина. Не желим да верујем да је тако.

* У Приштини је формирана власт, а тешке оптужбе нису спречиле избор Хашима Тачија за премијера. Колико ће то отежати све што предстоји Србији у односима са Приштином

- од поменуте истраге до преговора?

- За нас је ово питање поштовања људских права, задовољења елементарене правде и стицања предуслова за помирење српског и албанског народа. Треба га посматрати одвојено од политичких процеса.

* Може ли Србија да седне за сто са преговарачима које поставља Тачи, чак и ако узмемо у обзир да то неће бити лично он?

- Није ни први, а нажалост, вероватно ни последњи пут да се у Приштини на руководећа места бирају и постављају људи са изузетно лошом репутацијом. Али, то је косовска реалност и на њу тешко може да се утиче. Уколико желимо да постигнемо било какав договор, мораћемо то да покушамо са њима.

* Имате ли ви проблем с тим што је човек из вашег министарства, Борко Стефановић, на челу преговарачког тима?

- Не. Господин Борислав Стефановић је директно именован од Владе Републике Србије као преговарач, одвојено од радног односа који је задржао у МСП.

* Помиње ли се у међународним круговима подела Косова као један од

излаза за "историјски компромис" о којем се толико прича?

- Све је више људи у међународним круговима који увиђају да је пројекат наметања независности КиМ запао у тешкоће и да је неопходно пронаћи неко компромисно решење. Многи од њих сматрају да би подела могла бити једна од опција.

*** После одлуке суда у Хагу и усвајања заједничке резолуције са ЕУ очекивало се више признавања независности. То се није догодило. Шта је разлог?**

- После Хага и Њујорка, уложили смо огроман дипломатски напор да у исправност нашег гледишта уверимо што већи број земаља. То је био, можда, и најтежи период наше дипломатске борбе од дана проглашења независности. Упркос раширеним очекивањима да ћемо дићи руке и да ће као последица нашег одустајања доћи до десетине нових признања, нисмо се предали и то је дало резултате. Мали број признања у том периоду, као и спречавање покушаја учлањења КиМ у међународне организације је кључни показатељ нашег успеха под изузетно тешким околностима. Једино се на тај начин може доћи до ситуације у којој ће свима постати очигледно да се проблем Косова не може решити наметањем, без компромиса прихватљивог за обе стране.

*** Колико су приоритети спољне политике од летос променени. Сада се чини да је европски пут први циљ, а не Косово?**

- Спољна политика је задржала пун континуитет, што је и званично потврђено почетком године на Амбасадорској конференцији МСП. Нисмо одустали ни од једног раније зацртаног приоритета.

*** Шта је циљ изненадне посете Путина Србији? На чију иницијативу је до ње дошло?**

- Ова посета за нас има изузетно велики значај и представља кулминацију вишемесечног рада више државних органа, на различитим нивоима. Очекујем да ће, поред потврде

високог степена политичке сагласности између наших двеју земаља, то бити и прилика да се покрену нови заједнички економски пројекти, пре свега, у домену енергетике и инфраструктуре.

* Какви су тренутни односи са Кином после ”инцидента” са Нобеловом наградом?

- Кина је доказани пријатељ Србије, који нам пружа недвосмислену подршку у међународној арени. То се врло јасно видело и на последњој седници СБ УН.

* Мислите ли да ћемо испоштовати планирани темпо да би ЕК могла да изађе са мишљењем о кандидатури 12. октобра?

- Верујем да је то могуће. Наставак реформи у циљу достизања европских стандарда нашег друштва не би смело да буде предмет унутрашњих политичких размирица.

* Док обилазите планету, координишете и евакуацијом грађана из Либије...

- Мислим да је МСП у случају кризе у Тунису, Египту и Либији показало да је у стању да на врло професионалан начин одради посао заштите својих грађана у иностранству. Свакако да је било и извесних пропуста, али мислим да би нам на досадашњем учинку могле да позавиде и много утицајније државе него што је наша.

Нико у влади није незаменљив

* Да ли сте ви лично за смањење броја ресора или за персоналне промене?

- Заиста се не бих мешао у посао премијера и лидера коалиције. На њима је да то одлуче.

* После избора у ДС, а поготово после Осла, ваша позиција је изгледала помало пољуљана.

Какви су сада ваши односи са председником и премијером, може ли се догодити да и ви будете "жртва" реконструкције?

- Није на мени да свој рад оцењујем. Мој однос са председником и премијером је исти као и раније, а што се тиче реконструкције, мислим да нема оних који су незамењиви

Аутор: Дубравка Вујановић

(Новости)